

Cultuurmenu 2021-2022 – Beeldende vorming!

19-4-2021

Bij beeldende vorming gaat het in de kerndoelen erom dat kinderen leren dat ze hun gedachtes, gevoelens en ervaringen kunnen uitdrukken in beeldend werk, maar ook dat ze met beelden kunnen communiceren. Beeldende werkstukken ontstaan als betekenis, beeldende aspecten, materiaal en techniek op elkaar worden afgestemd. Dat betekent dat kinderen aan de slag gaan met onderwerpen en thema's in een betekenisvolle context. Ze worden geïnspireerd in een situatie die hen aanzet tot creatief en authentiek vormgeven. Om hun ideeën vorm te geven, leren ze de beeldende mogelijkheden van diverse materialen en technieken, zoals tekenen, ruimtelijk construeren, werken met textiel, te onderzoeken aan de hand van de beeldelementen ruimte, kleur, vorm, vlak, textuur, licht, lijn en compositie.

Zo lang het in de voorschoolse periode maar niet aan voorbeelden en 'voordoeners' ontbreekt, maken kinderen door oefening en imitatie een snelle ontwikkeling door. Wanneer daarna in het funderend onderwijs steeds minder gelegenheid is om beelden te maken en wanneer gericht onderwijs daarvoor ontbreekt, ontwikkelen de meeste kinderen zich weinig verder en stopt het repertoire.

Daarom het Cultuurmenu Beeldend om voordoeners in de klassen te krijgen (de kunstenaars) en mee te geven hoe je een creatief proces aangaat.

Doelen van beeldende vorming:

- Leerlingen leren dat ze hun gedachtes, gevoelens en ervaringen kunnen uitdrukken in beeldend werk, maar ook dat ze met beelden kunnen communiceren.
- Leerlingen gaan aan de slag met onderwerpen en thema's in een betekenisvolle context.

Doelen van het cultuurmenu:

- Aanvulling beeldende vorming op scholen.
- Contactmoment met (lokale) kunstenaars.
- Ondersteunen deskundigheid leerkrachten bij procesgericht werken

Programma

Groep 1 en 2 : Rosa Verloop

De magie van het papieren figuur

Groep 3 en 4: Marjolein Peeters

KRIEBELIGE KRUIPERS en FRIEMEL BEESTJES in het GROOT!

Groep 5 en 6: Richard van der Koppel

Workshop Klei: Niets is wat het lijkt

Groep 7 en 8: Jaap Hartman:

Bronsgieten

Bronnen:

<https://tule.slo.nl/KunstzinnigeOrientatie/F-L54a.html>

https://www.kunstcircuit.nl/cultuur-en-school/_sitefiles/file/Lindenberg%20Leerlijnen.pdf

https://issuu.com/bureaubabel/docs/decultureleladekast_digi

<https://vonkc.nl/downloads/leerplan-beeldende-kunst-en-vormgeving-vonkc-2012.pdf>

Groep 1 en 2: De Magie van het papieren Figuur.

Rosa Verloop

Kernwoorden project: associëren, experimenteren, werken vanuit vormen.

Hoe maak je van een vorm een (dier)figuur?

<https://www.youtube.com/watch?v=71C90ynff3E>

Kleuters associëren nog volop. Hun werk ontstaat vaak vanuit toeval, reageren op een spontaan getekende vorm, of naar aanleiding van het materiaal. In dit project mogen de leerlingen daarom lekker experimenteren.

De leerlingen gaan met papier vouwen, draaien, kneden en plakken om figuren te maken. Het experimenteren staat voorop. In de voorbereidende les wordt ruimte gegeven om te experimenteren met vormen. Elke klas ontvangt een doos met houten vormen waarmee ze aan de slag gaan om figuren te maken. In de workshop is er de ruimte om te experimenteren met het materiaal papier. Hoe maak je hier een figuur van die niet plat is? Welke vormen ga je gebruiken? Rosa Verloop doet het voor, daarna mogen ze zelf aan de slag. Bij behoefte van meer uitdaging is er ruimte voor kleur, details zoals ogen, oren en kleding.

Over de kunstenaar: <https://www.rosaverloop.com/>

Leerdoelen project:

Lesdoelen vanuit SLO:

- **Kerdoel 54:** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Competenties cultuureducatie:

- **Onderzoeken:** Welke vormen zijn er? Uit welke vormen bestaan personen of dieren? Hoe werk je met papier en hoe maak je dit driedimensionaal?
- **Creëren:** Maken van papieren figuren, wat werkt wel en wat werkt niet? Eventueel versieren van figuren.

Periode:

Februari, maart en april

Dagen: maandag, dinsdag of vrijdag.

Praktisch:

- Workshop in de klas duurt 60 minuten inclusief samen opruimen
- Inclusief voorbereidend en afsluitend lesmateriaal
- Materialen worden meegenomen door de kunstenaars

Groep 3 en 4: KRIEBELIGE KRUIPERS en FRIEMEL BEESTJES in het GROOT!

Marjolein Peeters

Kernwoorden: betekenissen, van speels ontdekken naar onderzoeken, aandacht voor details is gegroeid.

Hoe ziet een insect er eigenlijk van dichtbij uit?

Er treedt een verandering op in de manier hoe 'middenbouwers' doen, maken en kijken. De kinderen hebben steeds meer behoefte aan betekenissen en de echte wereld. De aandacht verschuift van fantasie naar hoe het 'in het echt' is. Daardoor verandert het onderzoekend vermogen van speels ontdekken naar de vraag hoe iets precies moet. Dit kan leiden tot verstarring als het oplossend vermogen niet wordt aangesproken of gestimuleerd.

In dit project worden de leerlingen aangesproken op dit onderzoekend vermogen door insecten te gaan bestuderen en creatief na te bouwen. Er is veel ruimte voor procesgericht werken om de leerlingen te stimuleren te onderzoeken.

Leerdoelen project:

SLO:

- **kerndoel 54:** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- **kerndoel 55:** De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Competenties cultuureducatie:

- Onderzoeken
- Creëren
- Reflecteren

Periode:

Week: Februari, maart en april

Dagen: maandag, woensdag en vrijdag

Praktisch:

- Workshop in de klas 90 minuten
- Drie lessen vooraf van 30-45 minuten (ontdekken, kunst beschouwen en schetsen/onderzoeken)
- Afsluitende les, nogmaals beeldend maar eventuele aanpassingen door leerlingen laten doen

Groep 5 en 6: Fabelachtige klei.

Richard van der Koppel

Kernwoorden: meer aandacht voor schetsen, ontwerpen en uitvoeren, behoefte aan 'vaardigheden' (spontaniteit begint te verdwijnen), behoefte aan de echte wereld en een plan.

Werken met je handen.

Bij groep 5 en 6 beginnen leerlingen zich te realiseren wat kwaliteit is. Ze krijgen op het gebied van kunst angst voor eigen of in ogen van anderen tekortschietende prestaties. Om dit op te vangen, zijn ze vaak wel erg geïnteresseerd in "trucjes". Hoe maak je iets, de echte vaardigheden en technieken. Ze hebben hierdoor meer concentratie en aandacht voor schetsen, ontwerpen en uitvoeren. De leerlingen zoeken naar houvast van de echte wereld en willen werken vanuit een plan.

Doel van deze workshop is om de kinderen kennis te laten maken met klei en te laten ervaren dat je van een nietszeggende homp klei een bijzonder beeldje kan maken. Stimulering van de creativiteit en deze de ruimte te geven is belangrijk. Richard van der Koppel wil de leerlingen vooral meegeven dat experimenteren en het werken met klei het belangrijkste is. In de voorbereidende les maken de leerlingen een 'plan' maar juist in de workshop wordt dit weggehaald. Ze moeten namelijk halverwege de workshop hun klei-dier een metamorfose geven. Het dier moet minstens uit twee verschillende dieren bestaan. Lastig, maar een goede oefening in creativiteit. Aan de hand van de tips van Richard komen de gruwelijkste, mooiste, grappigste, raarste figuren uit de hand van de leerlingen.

Over de kunstenaar: <https://www.vanderkoppel.nl/>

Leerdoelen project:

- **kerndoel 54:** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- **kerndoel 55:** De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Competenties cultuureducatie:

- Onderzoeken
- Creëren
- Reflecteren

Periode:

Februari, maart en april

Dagen: maandag, dinsdag en woensdag

Praktisch:

- Workshop per klas van 90 minuten
- Materiaal en gereedschap worden meegenomen door de kunstenaar

Groep 7 en 8: Bronsgieten

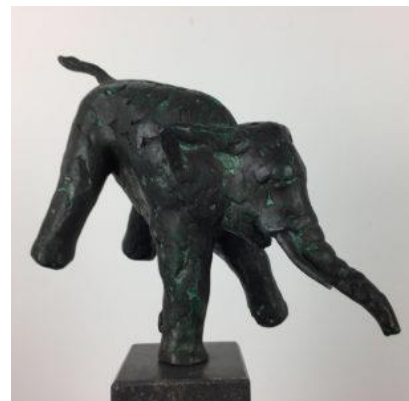
Jaap Hartman

Kernwoorden: opdrachten uit de 'echte' wereld, mogelijkheden zien van beeldende uitdrukkingwijzen, besef van intentie achter werk, behoefte aan 'echte' technieken.

Net zoals een echte kunstenaar.

Net zoals in groep 5 en 6 is het voor de laatste klassen van het primair onderwijs erg belangrijk om het 'goed' te doen. Het moet ergens op lijken. De opdrachten moeten uit de echte wereld komen en er ook uitzien alsof dat zo is. Ze kunnen daarnaast een stapje verder: ze kunnen nu nadenken over wat een beeld kan uitdragen en hoe je dat voor elkaar krijgt. Ook krijgen ze een besef van intentie achter kunst.

Om groep 7 en 8 zoveel mogelijk te stimuleren, is er gekozen voor een echte lokale kunstenaar die een workshop wassen beeldjes maken verzorgd. Hij leert de leerlingen snelle en handige trucjes om dierfiguren te maken. Na een paar weken komt de klas op bezoek in het atelier en krijgt een rondleiding door de bronsgieterij. Misschien is er dan zelfs een verrassing voor de leerlingen....

Leerdoelen project:

- **kerndoel 54:** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- **kerndoel 55:** De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- **kerndoel 56:** De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Competenties cultuureducatie:

- Creëren
- Reflecteren

Periode:

Februari, maart en april

Alle dagen in te plannen.

Praktisch:

- Workshop in de klas 60 minuten
- Materiaal en gereedschap wordt meegenomen door de kunstenaar
- Rondleiding in atelier in Nieuwendijk 45 minuten
- Eigen vervoer